

Prostovoljno in nepriznavno članstvo: Maribor
 Običajni član. 5. — letnika št. 112.

STRAŽA

Priloga št. 112
 vsak dan od 11.—12. ure dopoldne

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Pri Poli sestrelili italijanski zrakoplov.

Uspešen zračni napad na italijanska mesta. — Naši se na celi italijanski fronti dobro držijo. — Mir pred Dračem, Valono in Solu. cm. — Na ruskem in francoskem bojišču sneženi zameti. — Francija ima do 30. junija 1916 46¹/₂ milijard vojnih izdatkov. — Rumunija pred odločitvijo?

Papež in svetovna vojska.

Dr. — m. — Framasoni so si stavili nalogo, za vsako cene prepričati, da bi papež imel pri sklepanju miru in ureditvi evropskih razmer po vojski kakšno ulogo. Zato so v romanskih deželah, zlasti v Italiji, začeli strašiti s tem, da bi papežev zastopnik na mirovnem kongresu sprožil „rimsko vprašanje.“ Treba pa je enkrat za vselej pribiti, da ni Vatikan niti enkrat namignil, da bi zahteval pritej priložnosti poravnavo starega računa iz leta 1860 in 1870. Sv. Oče s svojim prizadevanjem za miru ne zasleduje svojih koristi, njemu je le za blagor narodov, naj si bodo že katoličani ali ne. Kakor je do sedaj s finim taktom ostal res nevtralen, tako bi se tudi na mirovni konferenci izognil vsaki stvari, ki bi še nadalje zadrževala mir. Ravno to, da stoji Sv. Oče na stališču nesebične krščanske ljubezni, mu je pridobilo in zagotovilo moralno premoč, za katero ga zavida je framasoni, ki v teoriji oznanjujejo človekoljubje, v praksi pa so pristaši brezobzirne sebičnosti in samopašnosti.

„Avanti“, glasilo radikalne socialistične struje v Italiji, je nedavno razpravljalo o vprašanju, kdo da bi bil sposoben za posredovanje miru. Članek vsebuje mnogo resnic, ki framasonskim netiteljem sečlanje vojske ne bodo kaj prijetne.

Kdor hoče posredovati za mir, mora imeti, tako izvaja imenovani list, štiri lastnosti: 1. mora biti v poteku vse vojske resnično nevtralen; 2. ne sme imeti lastnih zahtev, oziroma jih mora previdno zakrivati; 3. mora imeti tako veljavo, da bo v pravem času laško izpregovoril resne in odločilne besede; 4. ne sme imeti lastnih interesov, ki bi nasprotovali zaželjenemu miru. Člankar išče tako silo na zemeljski

obli, ki bi imela te lastnosti. Po njegovih izvajanjih jih nima predsednik severoameriških Zedinjenih držav, ker kapitalizem njegove dežele evropska vojska nič ne školuje, marveč jim prinaša neizmerno dobička, in ker je preveč prijazen eni skupini vojskujočih se držav.

Portugalska republika je premajhna in nima moralnega ugleda. Španski kralj se preveč nagiblje k četvernemu sporazumu, nizozemska kraljica pa k Nemčiji. Vrhtega sta ta dva vladarja, kakor tudi vladarji severnih držav, v sorodu z vojskujočimi se dinastijami, nimajo torej, vsaj na zunanji, tiste neodvisnosti, ki je mora imeti posredevalec.

Ostaneta še torej Švica in papež.

Položaj Švice je v marsikaterem oziru ugoden. Meji na štiri vojskujočee se velevlasti, izkazuje gostoljubnost proti vsem in vsled zaslug na karitativnem polju je vredna, da se sestane mirovna konferenca na njenem ozemlju. Bržkone se bo to tudi zgodilo. Toda stvar ima tudi senčne strani. „Avantijev“ dopisnik meni, da bi morda kateri izmed vojskujočih se skupin prišlo na misel, razširiti ozemlje te nevtralne države na škodo nasprotnne skupine. Že Giuseppe Mazzini je sanjal o alpski konfederaciji, ki bi segala od Savojske do nemškega dela Tirolske. Če bi ta ali druga skupina vojskujočih se držav nameravala povečati Švico, naj že goji Švica sama takšne želje ali ne, bi ne bilo v interesu te nevtralne države, pospešiti mir, hkrati pa bi tudi druge vlasti ne hotele poslušati mirovnega vabila, ki bi prišlo iz Berna. Poleg tega pa nima Švica potrebne avtoritete, da bi izpregovorila odločilno besedo.

Ostaneta torej samo papež.

Papež se v celem poteku vojske ni oziral ne na desno ne na levo, temveč je bil trajno nevtralen. Pa-

peževa oblast ni od tega sveta in on ne pozna nobene druge čistilnosti, kakor vrniti svetu mir. Vrhtega ima papeževa beseda kljub cerkvi sovražnim svobodomislecem velik ugled zlasti v vladajočih in najvišjih krogih. Ne sme se tudi prezreti, da je katoliška cerkev vseobsežna in sega v vse vojskujočee se države, četudi ne prevladuje katoliška vera v vseh. Slednjič je jasno, da mora papež že kot poglavar cerkve odkritosrečno želiti mir.

Iz vseh teh razlogov, zaključuje „Avanti“, je papež najbolj usposobljen med vsemi mogotci na zemlji, da vzdigne nad potoki krvi, ki napajajo Evropo, oljčno vejico miru.

H koncu še pove list nekaj prav gorkih glasilom vojnih hujskačev in framasonskih hlapcev (Corriere della Sera, Secolo) in svetuje vojnemu gostobesednežu Gabrielu d'Annunzio, naj skuje sklepni psalm z naslovom „Blamaža prostozidarstva.“

Kakor se vidi, so ohranili italijanski radikalni socialisti, ki so bili s prvega početka proti nastopu Italije, zdrav razum, ki računa z dejstvi, med tem, ko so drugi zatisnili oči in ušesa in v slepem sovraštvu proti papežu nimajo smisla za nič višjega. — „Das ist der Fluch der bösen Tat, dass sie fortzeugend Böses muss gebären.“

Kino.

Kino je postal v modernem kulturnem življenju izredno važen faktor. Cerkev, država, občina, sploh vsi, katerim leži narodna bodočnost in mladinska odgoja na srcu, bi morali posvetiti temu novodobnemu pojavu največjo skrb in pazljivost.

Leta 1890 je postavila firma Lumiere prvi kinematografski aparat na trg. Skrajja so ž njim razkazovali vsakovrstne prizore iz življenja in iz narave. Leta 1900 pa sta brata Pathe postavila na trg tudi filme z dramatičnimi prizori in s celimi dramami. L.

LISTEK.

Narodni pevec.

Odkar je utihnil Jurij Vodovnik, rojen l. 1791 v Skomerju na južni strani zelenega Pohorja, nismo imeli več na Spodnjem Štajerskem odličnejšega narodnega pevca. Še le zadnja leta se je večkrat oglašil plodovitejši narodni slavček. Matija Belc o mu je ime. Rojen je bil dne 1. septembra 1877 v Ločnem vrhu, župnije Sv. Urbana pri Ptujju. Sedaj stanuje v Bišečkem vrhu, v župniji Sv. Bolfenka v Sl. gor. Mal posestnik in viničar je. Z žuljavimi rokami si služi svoj kruh. V prostih uricah si pa kakšno zapoje. Prav tako — vsaj ima pevsko žilo. Poskusil se je bil že pred dvajsetimi leti. Skromen je bil začetek. Z marljivim čitanjem se je v izrazu in posebno v oblikoslojju spopolnil. Prve cvetke svoje poezije je le malokomu pokazal; pozneje je pa začel dajati v tisek svoje pesmi. In ljudstvo jih je na tisoče naročilo. Po vseh slovenskih kronovinah so razširjeni listeki, na katerih so tiskane pesmi Belčeve. Tri izmed njih so došle celo v pisarno Njegovega Veličanstva, cesarja Franca Jožefa, in za nje je dobil Belc z dne 25. listopada 1915 priznalno Najvišjo zahvalo in 30 K kot darilo Njegovega Veličanstva za vojnopatriotične pesmi: „Solzna Avstrija“, „Slovo in ločitev“, „Blagor mu v tuji zemlji.“ V „Solzni Avstriji“ objokuje pevec grozno nesrečo, ki je Avstrijo zadela s sarajevskim umorom in s svetovno vojsko; h koncu lepo sklene pesem z molitvijo in domoljubno prisego:

Bog nebeški, ti odvzemi
 Grozno breme Avstriji!
 Njene zdaj molitve sprejmi,
 Prošnje vroče vsliši ti!

Avstrija je naša mati,
 Njena zemlja naš živi,
 Zato hočemo ostati
 Zvesti ji do konca dni!

Daj ji Bog le srečno zmago,
 Da sovrage odpodi!
 Avstrija, domovje drago,

Prav mila, polna domoljubnega ognja, je pesem „Avstriji v pozdrav“:

Te, Avstrija, pozdravljam,
 Te, zvesti dom, proslavljam
 Iz celega srca.

Iz vse ljubezni vnete,
 Želim ti sreče svete,
 Od vseh višav neba!

Zatorej po dolinah,
 Po holmih in planinah
 Si mi pozdravljena,
 Naj srečno se prepeva
 In v tvojo čast odmeva:
 „Živela Avstrija!“

Ganljiva je „Plakajoča mati“:

Oh, kaj se ti je, dragi sin, zgodilo?
 Je res, da že počivaš v groba jami?

Oh sin moj dragi — tebe sem imela,
 Da bi k pomoči bil mi v stara leta;
 Pa mora biti tako volja sveta,
 Da smrt tam v vojski tebe mi je vzela.
 Jaz reva sama tukaj bom ostala,
 Saj več na zemlji za me ni pomoči;
 In vedno jaz v ljubezni žalujoči
 Bom rada tvoje sploh spomine brala . . .
 Zdaj srečno, ti otroška mi zvestoba,
 Le živaj tamkaj večne luči plamen!
 Ker te slavil ne bode rezan kamen,
 Le moj preblagi boš spomin do groba!

Kaj ljubka je „Na grobu prijatelja“:

Tam gor v nagrobni gredi — Mi rožic več cveti;
 Pod kojimi moj dragi — Prijatelj v Bogu spi . . .
 Na križ mu je prilepljen — V zaslugo časten znak,
 Kateri oznanjuje, — Da tukaj spi junak,
 Ga narod bode pomnil — Opeval ga tako,
 Da bode v grobu srečen — Spal mirno in sladko!

„Mati pri umirajočem detetu“, „Svetovna vojska“, „Godci svetovnega plesa“, „Junaški fant“, „To lažba dekleta“, „Zadnjič smo skupaj prepevali“ izražajo v lepi obliki globoka srčna čutila pevecove ljubezen do domovine, ljubezen do prijateljev in s prijatelji s trpečimi.

To bodo naj naši pozdravi:
 Da dom naš naj večno živi!
 V ljubezni žrtvujemo pravi
 Za njega tam dušo in kri!

Francije, hočejo tudi napoved vojne Nemčiji. — Nasproti takemu razpoloženju je italijansko ministrstvo v velikih skrbeh, zato pa zboruje dan na dan, ne ve pa, kaj naj bi se sklenilo, da bi se obdržal kabinet, in bi se položaj obrnil na bolje.

Rusko bojišče.

Z ruske fronte se poroča o velikih sneženih zametih. Rači tega tudi z bojišč na tej fronti ni kakih posebnih novic. Pri Tarnopolu smo pred nekaj dnevi iztrgali Rusom postojanko, ki so jo mimogrede zasedli. V zračnem boju je blizu teh postojank naš zrakoplovec sestrelil ruskega. V Besarabiji, Voliniji in pri Dvinsku se baje Rusi pripravljajo na nove napade. Posebna pozornost se obrača sedaj tudi na rumunsko mejo.

V izhodni Galiciji.

Iz onih krajev izhodne Galicije, ki jih imajo še Rusi zasedene, poročajo: Pokrajina med rekama Seret in Strypo je popolnoma opustošena. Prebivalstvo je zbežalo. Izhodna pokrajina ob Seretu ni toliko trpela. Od mest je Husiatin skoraj popolnoma uničen, in Trembovla do polovice pogorela. Med jesenskimi boji je posebno trpelo mesto Czortov. Prebivalstvo iz Husiatina je zbežalo v zapadni smeri, iz Trembovle je zbežal le majhen del prebivalstva. Mesto Tarnopol, kjer uraduje ruski gubernator, je popolnoma nepoškodovano.

Napetost med Švedsko, Anglijo in Rusijo.

Petrograjski listi pišejo: Švedska vlada zadržuje prevoz blaga skozi Švedsko v Rusijo in sicer tudi takega, ki ni vojno gradivo. Švedska vlada nadzoruje v najostrejši obliki zoper Anglijo in njene zavezniške države izdano prepoved prevažanja blaga skozi Švedsko. Tozadevni ruski diplomatični ugovori so bili brezuspešni.

Razširjena vojaška obveznost v Rusiji.

Iz Petrograda se poroča: Ruska državna дума se bavi s predlogom ruske vlade, da se začasno razširi za dve leti vojaška obveznost v Rusiji.

Francosko bojišče.

Zadnji čas je na francoskem bojišču na obeh straneh bil živahen artilerijski ogenj. Dne 15. febr. pa je nastopil razmeroma mir. Nemško uradno poročilo pravi, da je tega krivo skrajno slabo vreme, — dež in sneg.

Belfort na pol v razvalinah.

Švicarski listi poročajo, da je došlo iz francoskega mesta Belforta veliko število beguncev v Švico. Begunci pravijo, da so povzročili nemški topovi grozna opustošenja. Celo vrsto mestnih ulic je nemška težka artilerija hudo poškodovala. Do tal porušenih je čez 50 hiš. Število mrtvih in ranjenih še ni določeno. Vse premožnejše osebe se že zapustile mesto Belfort.

Novi vpoklici v Angliji.

Iz Londona se dne 14. februarja poroča: Angleška kraljeva odredba določa vpoklice vseh neoženjenih pod orožje.

Na boljše vreme čakajo.

Rimski dopisnik lista „Daily Telegraph“ poroča o uspehih Briandovih posvetovanj, da v bodoče nikakoli sila entente ne bo mogla poljubno storiti nikakega koraka, marveč vsi napadi se morajo izvršiti skupno. Centralni generalni štab se snide prihodnji teden v Parizu. Rimski vojaški krogi so prepričani, da se sovražnik ne bo mogel ustavljati ofenzivi entente. Čakajo samo ugodnejšega vremena. A pred mesecem majem na brž ne bo nikakih znatnejših dogodkov.

Albanija.

Naše čete stojijo pred Dračem, Reka Arzen, ki se severno od Drača izliva v Jadransko morje, je že prekoračena. Zasedli smo mestce Juba severno od Drača.

— A kar se tiče podrobnosti glede na dogodke v Albaniji, uradna poročila pravijo samo: „Nič novega.“ To je znamenje, da se pripravljajo odločilna podvzeta. O Valoni pa sploh ni nobenih poročil.

Elbasan in Fieri.

Po listih so že celo letošnjo zimo krožile vesti, da so Bolgari zasedli Elbasan. Ta poročila so bila prenagljena. Zakaj, šele dne 12. febr. se iz Solije uradno poroča, da so Bolgari zasedli Elbasan. Prebivalstvo je bolgarske čete pozdravilo kot svoje osvoboditelje. Drugi bolgarski oddelek, ki prodira južno od Elbasana, je, kakor poroča angleško Reutterjevo (uradno) poročilo, zasedel mestce Fieri (25 km sev. od Valone) in prodira dalje.

Albanci hočejo proti Italijanom

„Kölnische Zeitung“ poroča, da so se po bojih pri Tirani katoliški Albanci v velikih gručah oglašili pri avstrijskem poveljniku in so ga prosili, naj se jih pošlje v boj zoper Italijane.

Pred Solunom.

Berolinski listi poročajo:

Petrograjski listi objavljajo razgovor nekega dopisnika z odličnim francoskim generalom v Solunu. Ta general trdi, da je Solun postal naravnost grandiozna trdnjava, ki je tudi v modernem smislu skoraj nezavzetna. Sovražnik gradi venke utrbe v Srbiji, da se zavaruje proti vsaki reakciji. S posebno skrbnostjo se pripravlja sovražnik na ofenzivo proti Solunu, ker dobro ve, da je solunsko vprašanje v odlični meri vprašanje ugleda. Veliko ulogo pri napadu na Solun bodo brezdvomno igrali nemški 42 cm topovi, računati ie celo z možnostjo, da bo sovražnik poskušal s srbske meje obstreljevati ententino vojno brodogve pred Solunom. Četverozveza da je na taka presenečenja pripravljena. Kdaj da se bo napad pričel, pa se še ne da reči. Nemški ugled in življenjski interes Bolgarije zahtevata, da se vse poskusi, pregnati entento iz Soluna.

„Journal de Geneve“ poroča iz Soluna, da bo pretetko najmanj še mesec dni, predno se pričnejo odigravati v Maceidoniji odločilni dogodki.

Nekatere vesti pravijo, da namerava četverospozrazum zasesti grški pristanišči Patras in Volo.

Začetek bojev pri Solunu.

Pariški list „Journal de Debats“ priobčuje mnenje vojaških krogov o pričetku ofenzive proti Solunu. Iz živahnega delovanja Nemcev pri Bitolju se sklepa, da bo pričetek bojev med 15. in 21. februarjem. — Istočasno naznanja list „Corriere della Sera“, da imajo naši pri Solunu sedaj zbranih čez 300.000 mož.

120.000 Srbov za Solun.

Iz Milana se dne 14. febr. poroča: Vse srbske čete so spravili iz Albanije na grški otok Kr, kjer je sedaj zbranih 120.000 srbskih vojakov, katere bodo spravili pred Solun. Po drugih poročilih pa jih bodo spravili v Bizerto v Tunisu.

Grčija.

Četverospozrazum bi rad vsak dan več zasedel grške posesti, nasprotno pa daje Grkom vsak dan manj živil. Tako odgovarja četverospozrazumovemu gladi po grški zemlji grški glad po kruhu. Razpoloženje v Grčiji se je vsled tega tako izpremenilo, da se prejšnja „dobrohotna nevtralnost“ očitno pretvarja v nasprotstvo proti četverospozrazumu, ker si je obesil na vrat — pomoč Italije. Vsled dejstva, da se tudi poslanci iz Epira — tega jabolka nasprotstva med Grško in Italijo — udeležo razprav zbornice, se pričakujejo velike manifestacije v gornjem smislu. Grški listi protestirajo ostro proti izkrcanju Italijanov na Kr, Razpoloženje v Grški se kaže v dejstvu, da gospodar položaja ni danes ultra-nevtralni ministrski predsednik Skuludis, marveč bivši ministrski predsednik Gunaris, ki je strmoglavil Venizelosa in s tem upliv entente. Grška ne misli na razoroženje, ker hoče rabiti svojo vojsko!

20.000 Italijanov na Kr.

Iz Aten se poroča, da se je dne 17. februarja izkrcalo na Kr 4000 italijanskih orožnikov. Italija še bo poslala 20.000 vojakov na ta otok.

Srbija.

Srbski oddelki iz Elbasana in Tirane v Santi Quaranti.

Srbski oddelki, ki so operirali v okolici Elbasana in Tirane, so prekoračili grško mejo v Epiru, in se podali v Santi Quaranto, odkoder so bili prepeljani na Kr.

Kje je kralj Peter?

Listi poročajo iz Aten, da se je kralj Peter nastanil v vili Ahilejon na Kr, kjer da hoče ostati do konca vojne. Druga poročila pravijo, da se naba- ja srbski kralj še vedno na otoku Evboji.

Rumunija.

Rumunska vstraja v svojem neodločnem cinca- nju in se zvija, ker nikakor neče še s svojimi kartami na mizo, marveč se suče in manevrira tako, da si drži vrata odprta — na obe strani. Te znake previdnosti je imel na sebi tudi govor rumunskega ministra za zunanje stvari Porumbara v parlamentu, kjer je sicer priznaval pravico do interpelacij v vprašanih zunanje politike, a se je ob enem obrnil do opozicije s prošnjo, naj s „takimi interpelacijami ne moti miru in rezerve, ki jo potrebuje vlada, da bedi nad velikimi interesi, ki so jej poverjeni!“

Rumunska stoji v „rezervi.“ Ali z drugo besedo: čaka trenutka, ko jej bo jasno, skozi katera vrata se zasučee. Napram tej rezervi je umestna s strani centralnih vlasti le ena taktika: da tudi oni bedite! In to je potrebno tem bolj, ker tudi na Bolgarskem nič preveč ne zaupajo rumunski „rezervi.“ Sofijski „Dnevnik“ imenuje rumunsko politiko, ki odlašaja svoje sklepe do odločitve usode Soluna, politiko nemožnosti. Rumunska naj pomisli, pravi ta list, da nje sklep ne bo imel tedaj nobene važnosti več. Pozor torej tudi napram „rezervi!“

Ministrski predsednik Bratianu se je baje že zapletel v četverospozrazumove mreže, dasiravno so ga Avstriji prijazni konservativci odločno odvrčali od tega. Nekateri listi poročajo, da je Rumunija svoje meje proti Avstriji in Bolgariji močno zavarovala. Dan za dnevom se tudi poroča o novih vpoklicih rumunskih rezervistov. Celo iz tujine morajo Rumunci v domovino pod orožje.

Kam se obrne Rumunija?

Iz Bukarešte poročajo: „Ziuvu“ piše: Perioda kolebanja rumunske politike se nagiba koncu. Odbila je odločilna ura, kajti ena izmed vojujočih se velesil zahteva točna pojasnila o politiki Rumunije.

Vpoklici v Rumuniji.

Rumunska vlada je odredila, da se morajo vsi Rumunci letnika 1898, ki stanujejo v drugih deželah, vrtni domov in se podvreči prebiranju. Tudi rezervisti, ki se mudijo v tujini, morajo takoj domov.

Hujskarije na rumunskih vseučiliščih.

Iz Bukarešte se dne 14. febr. poroča: Tukajšnje dijaštvo je včeraj, dne 13. febr., sklenilo splošno stavko, da pokaže svoje prijateljstvo do dijaštva v Jašu, ki je dalo povod tamošnjemu senatu, da je učna oblast zaprla vseučilišče v Jašu. Odposlanstvo bukareštanskih visokošolcev se je podalo včeraj, 13. febr., k učnemu ministru Ducu, da ugovarja zoper postopanje rektorja vseučilišča v Jašu ter da zahteva, da se vseučilišče v Jašu zopet odvari. Naučni minister je odgovoril odposlanstvu dijaštva, da nima nobenega upliva na sklepe senafa vseučilišča v Jašu. Dijaštvo bukareštanske medicinske fakultete se še ni pridružilo stavkujočim dijakom. Danes, dne 14. febr., ima zborovanje, na katerem bo sklepalo o tem vprašanju.

Dijaštvo bi rado nahujskalo rumunsko javno mnenje zoper Avstrijo.

Turška bojišča.

Na Kavkazu Rusi ne morejo proti Erzerumu dalje naprej, ker je turški odpor presilen. Po gorah je zapadel izredno debel sneg. Turška poročila pravijo, da ponekod celo dva do tri metre. Turki so v zadnjem tednu ujeli 5000 Rusov. — V Mezopotamiji so Angleži v bitki pri Batlihi, zahodno od Korne, ki leži, kjer se stekata Evfrat in Tigris, izgubili 2000 mož in 3000 živali. — Četverospozrazum se nadeja, da se bo kmalu izvršil napad Nemcev in Turkov na

Naročevanje samo pondeljkeve „Straže“. Kdor hoče imeti „Stražo“ samo v pondeljek, si isto kakor dozdej lahko naroči posebej. Za naročanje pondeljkeve „Straže“ se naj rabijo položnice „Našega Doma“, katere smo priložili pred kratkim in ki so **veljavne samo za pondeljko „Stražo“.** Kdor nima te položnice, naj pošlje denar po poštni nakaznici na naslov: **depravništvo Pondeljkeve Straže** v Mariboru. Ob strani naj napiše, ali je **nov ali star naročnik**, da ne bo pomot. Sama Pondeljkeva Straža stane za celo leto **K 3'20**; za pol leta **K 1'60**; za četrt leta **90 vin.**

Koledar za slovenske vojake za leto 1916 je letos gotovo najboljši in času najbolj primeren koledar. Krasi ga lepa slika sarjeva. V koledarju najdeš 10 strani molitev, ki so primerne za vojake na bojišču. Razven tega te ta koledar podučí o podporah družin, o penzijah vdov in sirot, o penzijah invalidov itd. Ob koncu ima tudi vzorce za prošnje na razne urade v zadevi podpor in penzij. Koledarja se je dozdej razpečalo med slovenskim vojaštvom že čez 14.000 izvodov. To kaže, kako je priljubljen vojakom na fronti, ki ga enkrat vidijo, ki ga gotovo naroče in ga težko pričakujejo. Stane pa s poštnino vred 1 K, brez poštnine 10 v manj. Naroči in dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5.

* Prihodnja petkova „Straža“ prinese obširni seznam padlih, ranjenih in ujetih naših domačih polkov.

* P. n. gg. dušnim pastirjem se uljudno naznanja, da tiskarna sv. Cirila žal nima več nobenih svetinjic na razpolago. Kovina je zasežena in se svetinjice več ne izdelujejo.

O pogrešanih 87. pešp. daje pojasnila: vojni kurat Kranjc pešp. 87., vojna pošta 73.

Naznanjam, da sem odprl **odvetniško pisarno**

v Celji na ringu št. 9.

Ivan Erhartič,
sodni svetnik v p.

„Novi Pridigar“ I. letnik, krasno vezan, se dobi v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Stane s poštnino vred 8 k. P. s. Naročniki, ki so še vso ali deloma dolžni naročnino, so prošeni, da pošljejo zaostale svote **semkaj** po razposlanih položnicah, sicer pa tudi po poštnih nakaznicah.

Prodajam radi odpotovanja vso hlano spravlo iz trdega lesa in en paviljon z 88 dunajskimi stoječimi praznimi panji; vse je dobro ohranjeno. Frauc Bajt, Rošpah, pošta Pesnica 97

Učenci!
sprejme takoj Franjo Duchek svečar, Maribor Viktringhofgasse. 92

Priporočam č. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih sveč. Voščene sv. če prodajam kilogram po 5 K, milisveče pa zavojček po 2 K 40 v. Vošek kupujem kilogram po 2 K 40 v.

Duchek Franjo, svečar,
Maribor, Viktringhofova cesta.

Vozni red na progah južne železnice za Maribor.

Veljaven od 15. februarja 1916 do preklica.

Odhod Maribor—Dunaj		Odhod Maribor—Trst		Odhod Maribor—Celovec		Maribor—Budimpešta	
Brzovlaki	Osební vlaki	Brzovlaki	Osební vlaki	Brzovlaki	Osební vlaki	Brzovlaki	Osební vlaki
3:16 4:44 5:23 9:47 1:02 6:37 8:05		3:03 2:28 5:40 8:13 8:32			3:30 10:15 7:52 5:54	3:03 7:45 8:13 1:15 7:34	
Dohod v Gradec		Dohod v Celje		Dohod v Sp. Dravograd		Dohod na Pragersko	
4:24 3:51 7:09 11:31 2:49 8:15 10:—		4:37 4:19 7:35 10:05 11:10			4:54 11:54 9:34 7:25	3:19 8:43 — 8:34	
Dohod na Dunaj		Dohod v Ljubljano		Dohod v Celovec		Dohod v Ptuj	
9:10 8:15 1:55 7:05 — — 5:35		6:20 6:15 10:11 12:33 2:11			6:37 1:54 11:19 10:09	3:59 3:41 9:53 2:30 9:06	
Odhod Dunaj—Maribor		Ljubljana—Maribor		Celovec—Maribor		Ptuj—Maribor	
9:32 8:45 10:30 — — 9:— 1:20		12:11 11:26 12:14 4:34 3:11			10:10 2:30 7:54 —	11:56 5:41 7:35 11:07 5:34	
Dohod v Gradec		Dohod v Celje		Dohod v Sp. Dravograd		Dohod na Pragersko	
1:44 1:04 5:22 7:27 8:57 4:15 8:00		1:53 1:14 3:03 7:08 5:40			11:47 4:32 9:34 —	12:15 6:12 8:02 — 6:01	
Dohod v Maribor		Dohod v Maribor		Dohod v Maribor		Dohod v Maribor	
2:53 2:20 7:39 9:56 12:30 7:06 11:09		3:07 2:36 4:59 9:19 7:41			1:28 6:10 11:18 —	1:20 6:57 9:09 12:10 7:41	

* Številke, pri katerih je črta, pomenijo nočni čas.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta št. 5,

priporoča sledeče molitvenike:

B. Bartol: Hoja za Marijo Devico, K 1.60.
B. Bartol: Nevesta Kristusova, zl. obr. K 3.40, rud. obr. K 2.50.
F. S. Bezjak: Marija žalostna mati 1887, K 1.50, zl. obr. K 2.—.
Bleiweis: Hči brezmadežne. Nauki za dekleta. Rud. obr. K 2.50.
Bleiweis: Tolažba dušam v vicah, rud. obr. K 1.20, zl. obreza K 2.—.
Jože Čede: Sveto opravilo 1913, K 1.20, zl. obr. K 1.50, do K 3.60.
Jože Čede: Malo sv. opravilo. Molitve za mladino. Rud. obr. 70 v; zl. obr. K 1.—.
Čigon Karol:
Angel varih, zl. obr. 60 vin.
Nebesa, naš dom. Razne vezave od K 1.50 do K 2.70.
Rajski glasovi. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Skrbi za dušo. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Godec Janez:
Kraljica vseh svetnikov in pomočnica kristjanov. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Češčena Marija. Razne vez. od K 1.20 do K 2.50.
Kvišku srca, molitvenik za otroke. Razne vezave od K 1.— do K 1.80.
Alfonz Ligvorij-Furlan: Prava nevesta Kristusova. Dve knjigi skupaj vezani K 3.—.
L. Herg: Venec pobožnih molitev in svetih pesmi za očitno in domačo službo božjo bogoljubnih kristjanov. 8. izdaja, rud. obr. K 3.—, zlata obr. K 3.50, K 4.— in K 4.20.
L. Herg: Venec sv. pesmi za domačo službo božjo (za-se vezane samo pesmi) K 2.—.
A. Kalan: T. Kempčana: Hodi za Kristusom. K 2.—.
Dr. A. Karlin: Priprava na smrt K 2.20.
Kerčon: Rafael, ali nauki in molitve za odraslo mladino 1895. Rud. obr. K 1.—, zlato obr. K 1.60.

Fr. Kosar: Nebeška hrana I. in II. del, po K 2.20.
Linto, Mladini! Pogosto in vsakdanje sv. obhajilo. 30 vin. 20 iztisov ali več po 25 vin.
J. Pagani: Presv. Rešnje Telo. Zlata obreza K 2.20.
Dr. J. Pajek: Sv. Jožef. K 2.—.
J. Pavlič: Gospod, teči mi pomagati! K 2.—.
Podgorc: Sv. Spoved. K 2.—.
Pristov: Vir življenja in svetosti. Zlata obreza K 2.40.
Jožef Rozman: Družbine ali dekliške bukvice. Z rudečo obrezo K 3.—, z zlato obrezo K 3.50, K 4.—, in K 4.20.
Rozman: Krščanski vojak. Pouk slovenskim mladeničem, ki so vpoklicani v vojaško službo. Broš. 80 vin.
Seigerschried: Sv. Družina. K 2.—.
A. M. Slomšek: Življenja srečen pot. Nauki, vzgled in molitve za mladeniče 1893. K 2.20
Dr. J. Somrek: Prijatelj otroški ali darilo pobožnim šolarjem. Zlata obreza s sekiricami 50 vin., zel. obreza s sekiricami 40 vin., brez sekiric 36 vin.
Walsler: Večna molitev pred Jezusom v zakramentu ljubezni. Veliki del. Rudeča obreza K 3.—, zlata obreza K 3.40.
Dr. J. Waller: Sv. rožni venec. K 2.—.
J. Zupančič: Dušna pomoč za bolnike. Molitve za umirajoče kristjane 1887. K 2.60.
Slava Gospodu (velike črke). K 2.80.
Družbenik Marijin. Molitvenik za Marijine družbe. Rudeča obreza K 1.50, zlata obreza K 2.30, šagrin K 2.80.
Družba vednega češčenja v lavantinski škofiji. Dve molitveni uri pred sv. Rešnjim Telesom. Broš. 20 vin., vez. 30 vin.
Duhovni vrtec ali molitvenik za katoliško mladež s podukom za sv. birmo 1893. 80 vin.
Duhovno veselje, molitvenik za mladino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.

Vrhove S. I.: Migljaji na razpotju življenja. Rudeča obreza 90 vin., zlata obreza K 1.10.
Božja pot na sv. gore. Popolen molitvenik. Zl. obr. 80 vin.
Lepo življenje in srečna smrt. Rudeča obreza K 1.40, zlata obreza K 1.80.
Gospod, usliši moje molitve. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Lepote najčistejšega Srca Marijinega. Komad 8 vin., 100 komadov K 7.—.
Marija, kraljica src. Nauk o pravi pobožnosti do Matere božje. Rudeča obreza K 1.60, zlata obreza K 2.40.
Obljube presv. Srca Jezusovega. Komad 10 vin., 100 komadov K 9.—.
Sveta ura ali kažipot v nebešk domovino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Šegula: Na Kalvarijo, obsega 30 križevih potov in razne pobožnost v čast trpljenju Kristusovemu. Cene K 2.50, K 3.20 in K 3.50. Po pošti 20 vin. več.
Zemljič: Marijino življenje. Broš. K 1.50, vez. K 2.—.
Tolažba nebeška. Velike črke, zlata obreza K 1.50.
Dušni vodnik v srečno večnost. Velike črke. Rud. obr. K 3.—.
Molite bratje! Velike črke. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.80.
Popotni tovariš za tretji red. Rudeča obreza K 1.80.
Pot v nebasa za tretji red. Rudeča obreza K 1.80, zlata K 2.40.
Furlan: Trinajst torkov v čast sv. Antonu Pad. Rudeča obreza K 1.20.
Scheyring: Sv. Anton Padovanski. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 2.40.
Pot k Bogu. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.60.
Baraga: Dušna paša. Rudeča obreza K 1.40.
Ključ nebeških vrat. Velike črke. Rudeča obreza 90 vin.
Getzemani in Golgota. Rudeča obreza K 2.60, zlata obr. K 3.60.

Denar se najboljšje pošlje naprej. Za poštnino je treba dodati za vsako knjigo 10 vin.

Zahvala.

Za premnoge izraze iskrenega sočutja povodom smrti našega iskreno ljubljene očeta, oz. dedeka, gosp.

Jožefa Korman pd. Pergauer
veleposestnika na Kumenu,

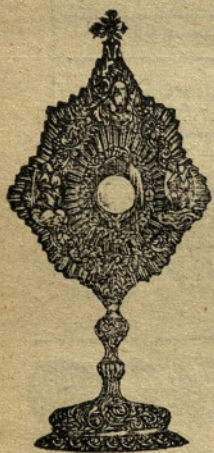
kakor tudi za spremstvo na zadnji pot izrekamo vsem svojo najpristranejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo domačemu g. župniku G. Zrnko za tolažbo v bolezni kakor tudi vsem drugim preč. gospodom duhovnikom, ki so počastili blagega pokojnika na zadnji poti.

Žalujoča družina Pergauer.

Pozor kmetovalci!

Ne zamudite takojšnji nakup zanesljivih in kaljivih semen na primer: domača detelja, nemška detelja (lucerna), pesa rumena in rudeča, trava, sploh vsa semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od znane trdke Mauthner, ki se dobijo pri domači trdke

Ivan Ravnikar, Celje.

Prva in največja delavnica za cerkvena dela na slovenskem jugu

K. Tratnik

špecialist v izdelovanju cerkvenega orodja in posode

Maribor Pfarrhofg. 3

se priporočam prečastiti duhovščini za naročila vsakovrstnih monstranc, kelihov, lestencev, svečnikov itd. Staro cerkveno orodje popravljam, pozlatim in posrebrim v ognju. — Za vsako delo jamčim. — Mnogo priznanih pisem na razpolago.

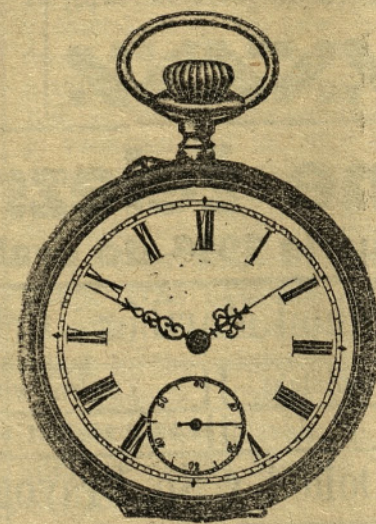
Prodajseliz proste roke

v polnem obsegu rodovitna gorica v južni legi v Kozjanskem okraju, zasažena večinoma z najplemenitejšimi ameriškimi vrstami, lepo arondirana s površjem: jeden hektar, 34 arov, 69 kv. metrov, z dvema kletmi in dvema prešami, z verando, sobo in kuhinjo. Na prodaj je tudi vinska posoda. Pojasnila daje: Dr. Fr. Jankovič, Kezje na Štajerskem.

Od vojaške oblasti imenovani komisar za nakupovanje sena in slame kupim vsako množino sena in slame

Anton Birkmajer,
Maribor, Melje šte. 29.

Ure! Ure!
Veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

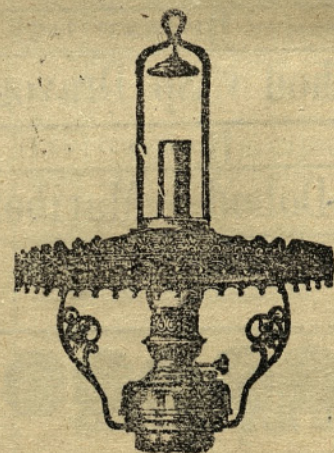
Za vsako uro se jamčim!

Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za vodobe. — Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

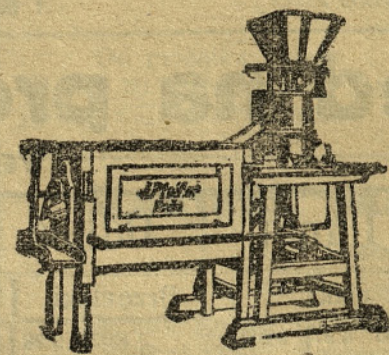
Najsolidnejša in točna postrežba.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek
Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic XX po raznih cenah. XX
Za gostilničarje: Papirnate servijete vsled novih predpisov namestnje v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Zelo važno za **KMETOVALCE!**

Velika izbira posode za kuhanje v tej dragi urari je, pa tudi dober domači mlina s najplemenitejšimi kamenjema, kakor se nabode pri vsakem navadnem čebrenem mlinu.

Številni napet nove stroje Pfeifer - jevom čebrenim mlinom se namere napraviti in vsakega vrsta, vsakovrstne mešale in zdrob (gris) na vse kmetije in gospodnje rabe s lahkoto in poceni cenami, kakor tudi čiste in živino, motorne in vodne sile. Zadržajte oči in pozornost na politično prosto.

Tovarna za mline, kmetijske stroje, žage itd.,
livarna za železo in medenine

J. Pfeifer v Hočah

pri Mariboru (Štajersko)

Domache podjetje!

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji.

Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptujju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

vsake ure, vsak petek in vsak sejmski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptujju.

Hranilne vloge

obrestuje po 4 1/2 %, od 1. in 16. v mescu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripišejo glavnici ter kakor a-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 %, na vknjižbo in poročilo po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in strankah, prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela posojilnica brezplačno, stranka plača samo koleke.